

Т.Ф. ЛАРИНА

**СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИМ
ООНОВЛЕННЯМ
АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ:
ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ**

Харків – 2016

УДК 339.138:631.563:338.433

ББК 65.9(4Укр)32-212.4

Л 19

Рецензенти:

Красноруцький О.О., д.е.н., професор, професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка.

Свиноус І.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і оподаткування, Білоцерківський національний аграрний університет.

Охріменко І.В., д.е.н., професор, проректор з навчальної та наукової роботи, Київський кооперативний інститут бізнесу і права.

Рекомендовано до видання Вченою радою

Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (протокол № 4 від 27.10.2016 р.)

Л 19 Ларіна Т.Ф. Стратегічне управління техніко-технологічним оновленням аграрних підприємств: проблеми теорії і практики: монографія / Т.Ф. Ларіна. – Харків: Видавництво ТОВ «Смугаста типографія», 2016. – 363 с.

ISBN 978-617-7387-46-5

Монографія присвячена дослідженню теоретико-методологічних й прикладних засад управління процесами техніко-технологічного забезпечення діяльності аграрних підприємств. На основі аналізу досліджень вітчизняних і закордонних учених, вивчення ретроспективної й сучасної інформації про техніко-технологічний стан аграрних виробників визначено перспективні напрями, необхідні умови й сформовано механізми стратегічного управління процесами техніко-технологічного оновлення аграрного виробництва на засадах інноваційного розвитку. Запропоновано концепцію формування адаптивних систем управління техніко-технологічним оновленням аграрних підприємств, розроблено механізми залучення інвестиційних ресурсів у інноваційний розвиток агробізнесу, обґрунтовано ефективні способи і форми управління відновленням технологічної платформи аграрних підприємств на засадах трансферту техніко-технологічних інновацій.

Розраховано на науковців, державних службовців, спеціалістів підприємств і організацій, викладачів, студентів економічних спеціальностей, широке коло читачів.

ББК 65.9(4Укр)32-212.4

ISBN 978-617-7387-46-5

© Ларіна Т.Ф., 2016

© Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, 2016

7844 69

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	7
1.1. Роль і місце механізму індустріально-інноваційного розвитку аграрних підприємств у системі підвищення ефективності економіки країни.....	7
1.2. Типологія й класифікація техніко-технологічного потенціалу економічної системи аграрних підприємств.....	32
1.3. Умови і чинники інноваційно-технологічного розвитку підприємств аграрної сфери України.....	47
1.4. Системний підхід до активізації інноваційної активності підприємств агропромислового виробництва.....	71
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА ОЦІНЮВАННЯ НАПРЯМІВ Й МЕХАНІЗМІВ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	88
2.1. Відтворювальні імперативи інноваційного розвитку техніко-технологічної бази агропромислового виробництва.....	88
2.2. Методологічні засади економічного аналізу діяльності аграрних виробників й обґрунтування техніко-технологічних рішень.....	111
2.3. Методичні підходи до аналізу техніко-організаційного рівня аграрних підприємств.....	128
2.4. Стратегічні напрями відновлення техніко-технологічних систем аграрних підприємств.....	149
РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРНО-ДИНАМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	162
3.1. Оцінка стану й проблем реформування техніко-технологічного укладу підприємств аграрної сфери.....	162
3.2. Умови й чинники розвитку НТП в аграрному виробництві як базису техніко-технологічного оновлення аграрних підприємств.....	180
3.3. Вплив техніко-технологічної оснащеності процесів у аграрному виробництві на результативність діяльності аграрних підприємств.....	194

РОЗДІЛ 4. ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИМ ООНОВЛЕННЯМ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	211
4.1. Формування й розвиток інноваційної інфраструктури у контексті техніко-технологічного оновлення аграрних підприємств.....	211
4.2. Інвестиційні механізми й інституційні умови техніко- технологічного оновлення суб'єктів аграрного виробництва.....	232
4.3. Організаційно-економічний механізм ефективного відновлен техніко-технологічної бази підприємств агропромислового виробництва.....	251
РОЗДІЛ 5. АДАПТИВНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ТЕХНІКО- ТЕХНОЛОГІЧНИМ ОНОВЛЕННЯМ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	269
5.1. Механізм стратегічного управління техніко-технологічним розвитком аграрного підприємства.....	269
5.2. Розвиток ефективних способів і форм управління відновленням технологічного устаткування на аграрних підприємствах.....	292
5.3. Управлінський інструментарій активізації й супроводження інноваційних процесів на аграрному підприємстві.....	307
5.4. Організаційно-економічний механізм трансферу техніко- технологічних інновацій у аграрні підприємства.....	318
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	330
ДОДАТКИ.....	357